

Giải pháp hỗ trợ phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa TP. Hà Nội

MAI LAN HƯƠNG*

Trong những năm qua, các doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV) TP. Hà Nội không ngừng phát triển, có vai trò quan trọng trong việc thu hút lực lượng lớn lao động, góp phần giải quyết việc làm và đảm bảo an sinh xã hội của Thành phố. Năm 2020, do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, nên tốc độ doanh nghiệp đăng ký mới giảm so với cùng kỳ, nhiều doanh nghiệp đã phải giải thể, phá sản. Trong bối cảnh này, Thành phố đã kịp thời ban hành nhiều văn bản, chính sách hỗ trợ phát triển khu vực doanh nghiệp này. Bài viết tập trung làm rõ tình hình triển khai hỗ trợ DNNVV của TP. Hà Nội và những vấn đề đặt ra, đồng thời đưa một số giải pháp cần thực hiện trong thời gian tới.

TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI HỖ TRỢ PHÁT TRIỂN DNNVV TP. HÀ NỘI

Ngày 12/6/2017, Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa số 04/2017/QH14 đã được thông qua tại Kỳ họp thứ 3 Quốc hội khóa XIV và chính thức có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/01/2018. Ngay sau khi Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa có hiệu lực thi hành, Chính phủ ban hành Nghị định số 34/2018/NĐ-CP, ngày 08/3/2018 về việc thành lập, tổ chức và hoạt động của Quỹ bảo lãnh tín dụng cho DNNVV; Nghị định số 39/2018/NĐ-CP, ngày 11/3/2018 quy định chi tiết một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa. Nhằm triển khai Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa và các văn bản có liên quan, UBND TP. Hà Nội đã ban hành một số văn bản, như: Kế hoạch số 106/KH-UBND, ngày 09/5/2018 về việc triển khai thi hành Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn Thành phố; Quyết định số 4665/QĐ-UBND, ngày 05/9/2018 về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ khởi nghiệp trên địa bàn Thành phố đến năm 2020”; Quyết định số 5742/QĐ-UBND, ngày 29/12/2020 phê duyệt Đề án “Hỗ trợ DNNVV trên địa bàn giai đoạn 2021-2025”... Nhờ việc ban hành, triển khai đầy đủ, kịp thời các chính sách hỗ trợ DNNVV đã tác động tới sự phát triển của các DNNVV trên địa bàn Thành phố và được cộng đồng doanh nghiệp ghi nhận. Cụ thể:

Về hỗ trợ tiếp cận tín dụng: Các ngân hàng trên địa bàn TP. Hà Nội đã tích cực triển khai thực hiện chương trình kết nối ngân hàng - doanh nghiệp với nhiều hình thức trực tiếp cũng như gián tiếp. Trong quá trình triển khai thực hiện chương trình, ngoài yếu tố hỗ trợ lãi suất cho doanh nghiệp, nhiều tổ chức tín dụng trên địa bàn đã áp dụng các biện pháp hỗ trợ doanh nghiệp, như: tư vấn cho doanh nghiệp trong quản trị, điều hành, xây

dựng chiến lược phát triển sản xuất, kinh doanh tổ chức cho vay theo chuỗi các doanh nghiệp liên kết tiêu thụ sản phẩm... Thông qua chương trình, các khó khăn của doanh nghiệp về tiếp cận tín dụng, lãi suất được kịp thời tháo gỡ, hoạt động doanh nghiệp có chuyển biến tích cực và được các doanh nghiệp đánh giá cao.

Về hỗ trợ thuế: Đơn giản hóa thủ tục hoàn thuế, tuyên truyền vận động và cung cấp đầy đủ, kịp thời thông tin về những tiện ích khi triển khai hoàn thuế điện tử trên website của Cục Thuế TP. Hà Nội và trên các phương tiện thông tin đại chúng. Các thủ tục hành chính về thuế điện tử được đẩy mạnh triển khai nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp, đặc biệt là DNNVV. Tỷ lệ kê khai, nộp thuế điện tử đối với doanh nghiệp đạt trên 98%. Đến hết ngày 31/12/2021, hơn 99,5% doanh nghiệp đủ điều kiện sử dụng hóa đơn điện tử trên địa bàn đã đăng ký sử dụng hóa đơn điện tử [4]. Thời gian và kết quả xử lý khiếu nại được giải quyết kịp thời, đúng hạn, không để xảy ra tình trạng khiếu nại lần hai, vượt cấp. Công khai, minh bạch thông tin trong lĩnh vực thuế. Tăng cường công tác kiểm tra việc thực hiện thủ tục hành chính và công khai minh bạch hoạt động của đơn vị giải quyết thủ tục hành chính, phát hiện và xử lý nghiêm những cán bộ, công chức có hành vi nhũng nhiễu, gây cản trở cho người nộp thuế khi thi hành công vụ.

* TS., Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Sản xuất công nghiệp
tại Cụm công nghiệp Phùng Xá,
huyện Mỹ Đức, Hà Nội

Năm 2021, Thành phố đã tổ chức 2 hội nghị đối thoại lãnh đạo Thành phố với doanh nghiệp; thành lập các tổ công tác tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, tháo gỡ vướng mắc về thủ tục đầu tư. Các chính sách gia hạn, miễn, giảm nghĩa vụ tài chính được triển khai kịp thời, đầy đủ, đúng đối tượng tạo điều kiện cho doanh nghiệp và người nộp thuế phục hồi sản xuất, kinh doanh; gia hạn, miễn, giảm khoảng 27.537 tỷ đồng cho khoảng 213 nghìn lượt doanh nghiệp, người nộp thuế [3].

Về hỗ trợ mặt bằng sản xuất, kinh doanh: Thành phố cũng đã tháo gỡ những vướng mắc trong việc thực hiện Luật Đất đai năm 2013 để hỗ trợ doanh nghiệp, thúc đẩy sản xuất, kinh doanh trên địa bàn Thủ đô, cụ thể: Kiến nghị với Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường tháo gỡ vướng mắc trong trường hợp nhận chuyển nhượng, thuê quyền sử dụng đất...; giảm tỷ lệ % giá thuê đất đối với mục đích sản xuất, kinh doanh tạo điều kiện thu hút đầu tư, thúc đẩy sản xuất, kinh doanh.

Về hỗ trợ xúc tiến, mở rộng thị trường: Trong quý IV/2021, khi dịch bệnh đã được kiểm soát, Hà Nội đã tổ chức các hoạt động có ý nghĩa quan trọng trong việc xúc tiến đầu tư, thương mại, du lịch của Thủ đô; cũng như kết nối với các địa phương trong cả nước, các đối tác quốc tế. Tổ chức Hội nghị “Đối thoại tháo gỡ khó khăn đối với các doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) trên địa bàn TP. Hà Nội trong bối cảnh dịch Covid-19”, “Hội nghị đối thoại tháo gỡ khó khăn với các doanh nghiệp trên địa bàn trong bối

cảnh dịch Covid-19”; Hội chợ Đặc sản vùng miền Việt Nam; Tháng khuyến mại Hà Nội năm 2021; Hội chợ “Hanoi Agriculture 2021”, các chương trình tập huấn cho doanh nghiệp Thủ đô...

Hỗ trợ kinh phí để các doanh nghiệp trên địa bàn Hà Nội quảng bá, xúc tiến tiêu thụ sản phẩm hàng hóa, thu hút đầu tư trong và ngoài nước. Hỗ trợ kinh phí để tổ chức các đoàn, hỗ trợ doanh nghiệp, hợp tác xã Hà Nội tham gia trưng bày, giới thiệu, kết nối tiêu thụ sản phẩm tại một số địa phương, khu vực; tham gia kết nối giao thương với các doanh nghiệp lớn từ Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản... và các doanh nghiệp tại thị trường nước ngoài.

Về hỗ trợ thông tin, tư vấn và pháp lý: Thực hiện Luật Hỗ trợ Doanh nghiệp nhỏ và vừa, TP. Hà Nội đã giao cho các sở, ngành triển khai công tác công bố và công khai thông tin, các chương trình trợ giúp của Chính phủ và Thành phố dành cho các DNNVV trên cổng thông tin của Quốc gia về hỗ trợ DNNVV, đồng thời đăng tải thông tin trên trang website của Thành phố và các sở, ngành; Tư vấn hỗ trợ khởi sự doanh nghiệp, hỗ trợ các thủ tục về đầu tư dự án, thủ tục đăng ký doanh nghiệp, hỗ trợ tư vấn, soạn thảo hồ sơ miễn phí cho hộ kinh doanh chuyển đổi thành doanh nghiệp.

MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

Một là, Luật Hỗ trợ Doanh nghiệp nhỏ và vừa và các nghị định đã được ban hành, nhưng vẫn còn một số nội dung chưa rõ. Chẳng hạn như Nghị định số 39/2018/NĐ-CP của Chính phủ chưa có quy định cụ thể về cơ chế cung cấp thông tin giữa Cổng thông tin DNNVV quốc gia và các cổng thông tin, trang thông tin điện tử của các cơ quan khác, dẫn đến chưa có sự liên kết, kết nối nào giữa các kênh thông tin này; Mức hỗ trợ DNNVV sử dụng dịch vụ tư vấn như quy định tại Nghị định số 39/2018/NĐ-CP còn thấp, chưa đủ hấp dẫn doanh nghiệp, chưa tiệm cận được với mức giá tư vấn trên thị trường; Nội dung hỗ trợ cho DNNVV do phụ nữ

làm chủ chưa được quy định cụ thể tại Nghị định dẫn tới các DNNVV do phụ nữ làm chủ chưa nhận được các hỗ trợ đặc thù..., do vậy cần sớm có thêm thông tư hướng dẫn triển khai để đảm bảo thực hiện đầy đủ, kịp thời và có căn cứ pháp lý rõ ràng, chi tiết hơn.

Hai là, quy định về bảo lãnh tín dụng cho DNNVV có sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước, nhưng đảm bảo yêu cầu bảo toàn vốn là rào cản gây khó khăn trong triển khai thực tế. Hạn chế ngân sách hỗ trợ DNNVV khi xét đến điều kiện đảm bảo hiệu quả sử dụng ngân sách thành phố. Đặc biệt trong hỗ trợ khởi nghiệp, khởi nghiệp sáng tạo nếu không chấp nhận rủi ro ở mức cho phép sẽ khó có thể triển khai nội dung hỗ trợ tín dụng như một pháp đối ứng hoặc vốn môi thu hút đầu tư.

Ba là, về nội dung hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực cho các DNNVV: một số định mức hỗ trợ bị cắt, giảm đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc tham gia các khóa đào tạo của các DNNVV trong bối cảnh lạm phát cao khiến các doanh nghiệp cắt giảm mọi chi phí trong đó có chi phí đào tạo.

Bốn là, chính sách hỗ trợ về giá thuê mặt bằng sản xuất cho các DNNVV khó triển khai thực hiện, do số lượng DNNVV lớn, nguồn lực hỗ trợ của các địa phương còn hạn chế, nên chính sách này khó triển khai thực hiện tại Hà Nội.

Năm là, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp thông qua mạng lưới tư vấn viên chậm được triển khai, định mức hỗ trợ thấp, các bộ ngành chậm ban hành quyết định công nhận mạng lưới tư vấn viên, nên chính sách này đến nay cơ bản vẫn chưa được triển khai thực hiện.

CÁC GIẢI PHÁP HỖ TRỢ PHÁT TRIỂN DNNVV TP. HÀ NỘI

Theo Quyết định số 5742/QĐ-UBND, ngày 29/12/2020 về phê duyệt Đề án “Hỗ trợ DNNVV trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2021-2025”, mục tiêu của Thành phố giai đoạn 2021-2025 là thúc đẩy các DNNVV phát triển, tăng trưởng về chất lượng và hiệu quả, phát triển doanh nghiệp đổi mới sáng tạo, doanh nghiệp công nghệ số, tạo động lực quan trọng cho phát triển kinh tế - xã hội Thủ đô; Phấn đấu tốc độ phát triển doanh nghiệp mới bình quân khoảng 10%/năm (bình quân khoảng 30.000 doanh nghiệp mới mỗi năm). Thu hẹp khoảng cách về trình độ công nghệ, chất lượng nguồn nhân lực, nâng cao năng lực cạnh tranh và tỷ lệ DNNVV tham gia mạng lưới sản xuất và chuỗi giá trị toàn cầu ngang bằng với các nước dẫn đầu trong khối ASEAN; Tạo thêm 150.000 việc làm mới cho người lao động, đóng góp khoảng 45% GRDP và trên 30% ngân sách Thành phố. Để thực hiện mục tiêu trên, trong thời gian tới TP. Hà Nội cần tiếp tục thực hiện những biện pháp hỗ trợ DNNVV sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục cải cách thủ tục hành chính, tạo môi trường thông thoáng cho các DNNVV. Thành phố cần xác định việc cải cách thủ tục hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp ở tất cả các khâu trong chuỗi hoạt động của doanh nghiệp, bắt đầu từ

các hoạt động khởi sự kinh doanh đến các hoạt động sau khởi nghiệp và quá trình sản xuất, kinh doanh, mở rộng, tăng cường đầu tư. Thành phố cần thực hiện đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính liên quan đến doanh nghiệp về đăng ký doanh nghiệp, đăng ký đầu tư; thuế; hải quan; đất đai...; thực hiện 100% dịch vụ công mức độ 3, mức độ 4 đối với thủ tục hành chính về đăng ký doanh nghiệp, đăng ký ngành nghề kinh doanh có điều kiện, đất đai, thuế, hải quan, bảo hiểm xã hội... Đến năm 2025, thực hiện 100% dịch vụ công trực tuyến mức độ 4, tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp gia nhập thị trường; bên cạnh đó, biên soạn các tài liệu, tờ rơi, cẩm nang hướng dẫn thực hiện quy trình đăng ký doanh nghiệp, về đầu tư, về các kiến thức, pháp lý liên quan đến doanh nghiệp.

Thứ hai, hỗ trợ DNNVV tiếp cận tín dụng. Ngân hàng Nhà nước chi nhánh TP. Hà Nội cần đẩy mạnh thực hiện các chương trình kết nối ngân hàng - doanh nghiệp, tạo điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn cho hoạt động sản xuất kinh doanh. Quỹ Đầu tư phát triển Thành phố cần phải hướng dẫn, hỗ trợ các DNNVV của Thành phố tiếp cận các nguồn vốn vay ưu đãi từ Quỹ Đầu tư phát triển TP. Hà Nội; nghiên cứu, triển khai cấp bảo lãnh tín dụng theo quy định hiện hành; rà soát, hoàn thiện các quy trình, thủ tục cấp bảo lãnh tín dụng. Hướng dẫn, hỗ trợ các DNNVV trong việc xây dựng hồ sơ đề nghị cấp bảo lãnh tín dụng để nâng cao khả năng tiếp cận tín dụng cho doanh nghiệp.

Thứ ba, hỗ trợ về thuế cho DNNVV. Thành phố cần hướng dẫn và tuyên truyền công tác quản lý thuế, hạch toán và kê khai thuế theo phương pháp đơn giản đối với những doanh nghiệp mới thành lập, doanh nghiệp siêu nhỏ. Hướng dẫn các DNNVV các thủ tục hành chính về thuế và phối hợp với các cơ quan liên quan triển khai chế độ kế toán đơn giản theo quy định của luật thuế và kế toán. Thực hiện các chính sách miễn, giảm, ưu đãi về thuế đối với các DNNVV theo quy định của luật pháp về thuế, kịp thời triển khai, hướng dẫn các doanh nghiệp áp dụng chính sách thuế khi có sự thay đổi liên quan.

Thứ tư, hỗ trợ mặt bằng sản xuất cho DNNVV. Trước tiên, Thành phố cần bố trí quỹ đất để hình thành, phát triển các cụm công nghiệp; khu chế biến nông sản,

lâm sản, thủy sản, hải sản tập trung cho DNNVV phù hợp với quy hoạch sử dụng đất đã được phê duyệt, hình thành, phát triển các cụm công nghiệp cho DNNVV; khu chế biến nông sản, lâm sản, thủy sản, hải sản tập trung cho DNNVV phù hợp với quy hoạch sử dụng đất đã được phê duyệt. Đồng thời, tăng cường công tác quản lý và sử dụng đất đai của các doanh nghiệp; xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm, thống kê và thu hồi đất đang để hoang hóa, sử dụng không đúng mục đích để tạo quỹ đất cho các DNNVV thuê.

Thứ năm, hỗ trợ DNNVV mở rộng thị trường. Thành phố cần phải đẩy mạnh triển khai các hoạt động, chương trình xúc tiến thương mại, giao thương kết nối trong và ngoài nước; Tăng cường các hoạt động, chương trình giới thiệu chia sẻ

thông tin thị trường trong nước và quốc tế bằng nhiều hình thức trợ giúp các doanh nghiệp trong việc định hướng hoạt động sản xuất, kinh doanh. Bên cạnh đó, TP. Hà Nội cần triển khai thực hiện Chương trình xúc tiến đầu tư, thương mại và du lịch giai đoạn 2021-2025; và hỗ trợ kinh phí cho các DNNVV tham gia vào kết nối doanh nghiệp quốc tế, hội trợ triển lãm, hội thảo, hội nghị kết nối kinh doanh, giới thiệu sản phẩm công nghệ để tìm kiếm cơ hội kinh doanh, mở rộng thị trường.

Thứ sáu, hỗ trợ phát triển nguồn nhân lực cho DNNVV. TP. Hà Nội cần thực hiện các nhiệm vụ, như: (1) Hỗ trợ đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho các DNNVV trên địa bàn Thành phố; (2) Hỗ trợ đào tạo trực tiếp tại doanh nghiệp cho các DNNVV hoạt động trong lĩnh vực sản xuất, chế biến; (3) Hỗ trợ xây dựng và triển khai hệ thống đào tạo trực tuyến và cung cấp các bài giảng trực tuyến, tài khoản miễn phí cho các DNNVV nâng cao năng lực quản lý, điều hành hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chính phủ (2018). *Nghị định số 39/2018/NĐ-CP, ngày 11/3/2018 quy định chi tiết một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa*
2. UBND TP. Hà Nội (2020). *Quyết định số 5742/QĐ-UBND, ngày 29/12/2020, phê duyệt Đề án hỗ trợ DNNVV trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2021-2025*
3. UBND TP. Hà Nội (2022). *Kế hoạch hành động số 91/KH-UBND, ngày 21/3/2022 về Kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết số 11/NQ-CP ngày 30/01/2022 về Chương trình phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội và triển khai Nghị quyết số 43/2022/QH15 của Quốc hội về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ chương trình*
5. Thủy Hương (2022). *Hơn 99,5% doanh nghiệp đã đăng ký áp dụng hóa đơn điện tử*, truy cập từ <http://www.hanoimoi.com.vn/tin-tuc/Tai-chinh/1022181/hon-995-doanh-nghiep-da-dang-ky-ap-dung-hoa-don-dien-tu>.
4. Thảo Nguyên (2021). *Gần 1.000 tỷ đồng hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa Hà Nội*, truy cập từ <http://kinhhtedothi.vn/gan-1000-ty-dong-ho-tro-doanh-nghiep-nho-va-vua-ha-noi-405978.html>

QUẢNG CÁO SỐ 17

KINH TẾ VÀ DỰ BÁO

1. Yên Bái tăng tốc để hoàn thành các mục tiêu phát triển KT-XH	Bìa 2
2. Ngân hàng Thương mại cổ phần Quân đội	Bìa 3
3. Công ty CP chứng khoán Bảo Việt.....	Bìa 4
4. Công ty CP Đại Việt Hương CN Vĩnh Long.....	Trang trong
5. Bệnh viện Phụ sản Hà Nội	Trang trong
6. Công ty TNHH MTV Apatit Việt Nam	Trang trong
7. Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội.....	Trang trong
8. Công ty CP Tập đoàn Đầu tư Sao Đỏ	Trang trong
9. Công ty TNHH MTV Khu công nghiệp Vĩnh Lộc.....	Trang trong
10. Công ty TNHH MTV Xây dựng và Đầu tư Công Lực	Trang trong
11. Chi nhánh Công ty TNHH Long Sơn tại Thanh Hóa - Nhà máy xi măng Long Sơn.....	Trang trong
12. Công ty TNHH XD công trình Hoàng Hà	Trang trong
13. Công ty CP Acecook	Trang trong
14. Công ty TNHH MTV Xổ số kiến thiết tỉnh Hòa Bình.....	Trang trong
15. Ủy ban Nhân dân xã Cảnh Thụy	Trang trong
16. Công ty CP Đầu tư và Phát triển Hà Thịnh	Trang trong
17. Công ty TNHH Hòa Phú Invest.....	Trang trong
18. Công ty CP Tập đoàn Green*	Trang trong